

[Korsgaard.]

Arbejdsvederlag plus Driftslederløn staa i et vist Forhold til Landarbejdernes Fortjeneste. Jeg synes ikke, at der bør være et absolut Afhængighedsforhold mellem disse to Ting, for jeg synes, som ogsaa den ærede Ordfører for Socialdemokratiet sagde, at der er stor Forskel paa at være selvstændig Ejer og at skulle arbejde for andre. Om det Arbejdsvederlag og den Driftslederløn, der i Øjeblikket regnes med, er for lille, bliver en anden Sag. Jeg har ikke noget imod, hvis det er Tilfældet, at der finder en Forhøjelse Sted, men mit Parti kan ikke gaa med til, at Arbejdsvederlaget og Driftslederlønnen sættes i et bestemt Forhold til Arbejderens Løn.

I § 2 foreslaas det, at Ydelser, med hvilke der er givet Henstand, kan tillægges Hovedstolen. Det synes jeg er rimeligt, det har ogsaa fundet Sted inden for Kreditforeninger og andre Steder, navnlig i de vanskelige Tider, som vi har haft. Jeg er enig med den ærede Ordfører for Venstre i, at Udtrykkene i § 2: „skal, hvis Begæring herom fremsættes, tillægges Hovedstolen“ er for rigoristiske. Jeg synes, der skulde staa, at de skal i Almindelighed tillægges Hovedstolen, naar der er Grund til det, og naar der fremsættes Begæring om det.

Efter de Udtalelser, som jeg har fremsat, maa det staa klart for dem, der har hørt dem, at mit Parti ikke er særlig henrykt for Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger. Jeg vil haabe, at det i Udvalget, hvis der skal komme noget ud af det, maa undergaa saadanne Forandringer, at vi ogsaa kan være med til at vedtage det.

Oluf Johansen: Lovforslaget bygger paa en Udskillelse af Statshusmændene fra det øvrige Landbrug, og alene derfor kan vi ikke tiltræde Forslaget, som det foreligger. Vi ønsker, at Statshusene og deres Ejere skal gaa ind i Helhedsbilledet af dansk Landbrug, og det er vor Opfattelse, at hverken Husene eller deres Besiddere har forringet Helhedsindtrykket af det danske Landbrug. Man kan maaske forbylles over, at Forslagsstilleren vil sikre Statshusmændene Landarbejdernes Vilkaar som Arbejdsvederlag plus Driftslederløn. Bortset fra, at det vil betyde, at Statshusmændene gøres økonomisk interesserede i en høj Landarbejderløn, vil det næppe betyde noget for Statshusmændene.

Der foreligger vel intet, som kan give fuld Klarhed over Helhedsbilledet ved Lovforslagets Ophøjelse til Lov, men jeg gaar

ud fra, at det er Forslagsstillerens Hensigt at tilvejebringe en saadan Ordning, at der skabes en Mulighed for, at Statshusmændene i al Fremtid kommer til at ligge under Stregen for det forrentningspligtige Grundlag, der hvor Grænsen er for Opgang eller Nedgang i Forrentningen. Hvis man tager de Tal, som Landøkonomisk Driftsbureau offentliggør i sin 22de Beretning, der udsendtes nu ved Juletid, om Undersøgelser over Landbrugets Driftsforhold vedrørende Regnskabsresultater fra danske Landbrug i Aaret 1937—38, vil de absolut ikke falde ud til Fordel for det foreliggende Forslag. Jeg siger udtrykkeligt, at man ikke helt kan sammenligne, men jeg vil gerne hævde, at indtil man har en dyberegaaende Undersøgelse af dette Spørgsmaal, saa foreligger der intet mere naturligt Sammenlignings- eller Bedømmelsesgrundlag end det, man har i Landøkonomisk Driftsbureaus Beretninger om Landbrugets økonomiske Forhold. Her er foretaget en Fordeling i forskellige Grupper, og den første Gruppe svarer til den Gruppe, som omfattes af Statshusmandsloven.

Den højtærede Landbrugsminister har allerede retledet Forslagsstilleren med Hensyn til hans Vurdering af, om den nuværende Ordning med konjunkturbestemt Rente var baseret paa et Gennemsnit af hele det danske Landbrug. Den højtærede Landbrugsminister har sagt, og Professor O. H. Larsen siger i Forordet til dette Aars Beretning: at medtages alle Brug, der har en Grundværdi af indtil og med 10 000 Kr., og hvis Driftsresultater lægges til Grund for Fastlæggelsen af den konjunkturbestemte Rente for Statshusmændene o. s. v. De fastslaar altsaa, at Driftsbureauets Tal er opbygget inden for denne bestemte Gruppe. Nu kan man maaske, som den ærede Forslagsstiller vil hævde, sige, at Grundlaget er for spinkelt, idet der er for faa Landbrug, hvis Regnskaber kontrolleres gennem Landøkonomisk Driftsbureau, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at Professor O. H. Larsen nævner, at det Antal, det her drejer sig om, udgør 21 pCt. af samtlige Regnskaber i dette Aar, og at der for indeværende Aar vil ske en Stigning, saa det kommer op paa 26 pCt. Lovforslaget kræver 500 Regnskaber, og jeg indrømmer, at det er en Fordel, jo flere der er; des større Sikkerhed opnaar man for at faa det helt rigtige Gennemsnitsresultat. I Øjeblikket er der altsaa et Par Hundrede Brug inden for denne Gruppe, og Tallet vil, som jeg nævnte, stige i indeværende Aar til saadan noget som halvtredie Hundrede Brug. Det er saaledes